ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΟΚ) αριθ. 1617/93 ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

της 25ης Ιουνίου 1993

σχετικά με την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που αφορούν τον από κοινού προγραμματισμό και συντονισμό των δρομολογίων, την από κοινού εκμετάλλευση διαδρομών, τις διαβουλεύσεις για τους ναύλους μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων στις τακτικές αεροπορικές γραμμές και την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης στους αερολιμένες

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ,

Έχοντας υπόψη:

τη συνθήκη για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Οικονομικής Κοινότητας,

τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 του Συμβουλίου της 14ης Δεκεμβρίου 1987 για την εφαρμογή του άρθρου 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών και εναρμονισμένων πρακτικών στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών [1], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2411/92 [2], και ιδίως το άρθρο 2,

Μετά τη δημοσίευση του σχεδίου του παρόντος κανονισμού [3],

Μετά από διαβουλεύσεις με τη συμβουλευτική επιτροπή συμπράξεων και δεσποζουσών θέσεων στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών,

Εκτιμώντας ότι:

(1) Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 εξουσιοδοτεί την Επιτροπή να εφαρμόζει, με κανονισμό, το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης σε ορισμένες κατηγορίες συμφωνιών, αποφάσεων και εναρμονισμένων πρακτικών που συνδέονται άμεσα ή έμμεσα με την παροχή υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών.

(2) Οι συμφωνίες, αποφάσεις ή εναρμονισμένες πρακτικές που αφορούν τον από κοινού προγραμματισμό και συντονισμό των δρομολογίων, την από κοινού εκμετάλλευση διαδρομών, τις διαβουλεύσεις για τους ναύλους και την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης στους αερολιμένες (slot allocation), ενδέχεται να περιορίζουν τον ανταγωνισμό και να θίγουν το εμπόριο μεταξύ κρατών μελών.

(3) Ο από κοινού προγραμματισμός και συντονισμός των αεροπορικών δρομολογίων μπορεί να συμβάλλει στην εξασφάλιση της συνεχούς παροχής υπηρεσιών κατά τα διαστήματα της ημέρας με λιγότερη κίνηση, σε περιόδους με λιγότερη κίνηση ή σε δρομολόγια με χαμηλότερη κίνηση καθώς και στην ανάπτυξη των ανταποκρίσεων, εξασφαλίζοντας με τον τρόπο αυτό οφέλη για τους χρήστες των αεροπορικών μεταφορών. Εντούτοις, οι τυχόν ρήτρες που αφορούν έκτακτες πτήσεις δεν πρέπει να απαιτούν την προηγούμενη συγκατάθεση των άλλων συμβαλλόμενων μερών ή να συνεπάγονται οικονομικές κυρώσεις. Οι ρυθμίσεις αυτές πρέπει να παρέχουν επίσης την ευχέρεια στα συμβαλλόμενα μέρη να μπορούν να αποδεσμεύονται από αυτές κατόπιν σύντομης προειδοποίησης.

(4) Οι ρυθμίσεις σύμφωνα με τις οποίες μια μικρή αεροπορική εταιρεία λαμβάνει οικονομική και εμπορική ενίσχυση από άλλη αεροπορική εταιρεία, μπορούν να βοηθήσουν την πρώτη να παρέχει τις υπηρεσίες της σε νέα ή με χαμηλότερη κίνηση δρομολόγια. Ωστόσο, προκειμένου να αποφευχθούν οι περιορισμοί που δεν είναι απαραίτητοι για την επίτευξη του στόχου αυτού, η διάρκεια της από κοινού εκμετάλλευσης πρέπει να περιορίζεται στο χρονικό διάστημα που κρίνεται αναγκαίο για την απόκτηση επαρκώς σταθερής θέσης στην αγορά. Η απαλλαγή κατά κατηγορίες δεν πρέπει να χορηγείται σε περιπτώσεις από κοινού εκμετάλλευσης για τις οποίες μπορεί να θεωρηθεί ότι τα δύο μέρη ήσαν ευλόγως σε θέση να παρέχουν τις υπηρεσίες τους ανεξάρτητα. Οι όροι αυτοί δεν θίγουν τη δυνατότητα, σε ενδειγμένες περιπτώσεις, εφαρμογής του άρθρου 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 του Συμβουλίου [4], όπως τροποποιήθηκε τελευταία από τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2410/92 [5], για τη χορήγηση ατομικής απαλλαγής εφόσον δεν πληρούνται οι όροι ή εφόσον τα μέρη πρέπει να παρατείνουν τη διάρκεια της από κοινού εκμετάλλευσης.

Ειδικότερα εφόσον τα μέρη επιθυμούν, μέσω της από κοινού εκμετάλλευσης δρομολογίου, να επωφεληθούν των δυνατοτήτων της πρόσβασης στην αγορά που έχουν δημιουργηθεί με τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 2408/92 του Συμβουλίου [6], σε διαδρομές που δεν είναι ούτε νέες ούτε με χαμηλότερη κίνηση, αλλά οι οποίες πληρούν κατά τα λοιπά τους όρους του παρόντος κανονισμού, μπορεί να χορηγηθεί ατομική απαλλαγή.

(5) Οι διαβουλεύσεις για τους ναύλους μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων είναι δυνατόν να συμβάλλουν στη γενικευμένη αποδοχή ναύλων και κομίστρων διασύνδεσης προς όφελος τόσο των αερομεταφορέων όσο και των χρήστων των αεροπορικών μεταφορών. Πάντως, οι διαβουλεύσεις δεν πρέπει να βαίνουν πέραν του στόχου της διευκόλυνσης των διασυνδέσεων. Ο κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2409/92

[1] ΕΕ αριθ. L 374 της 31. 12. 1987, σ. 9.
[2] ΕΕ αριθ. L 240 της 24. 8. 1992, σ. 19.
[3] ΕΕ αριθ. C 253 της 30. 9. 1992, σ. 5.
[4] ΕΕ αριθ. L 374 της 31. 12. 1987, σ. 1.
[5] ΕΕ αριθ. L 240 της 24. 8. 1992, σ. 18.
[6] ΕΕ αριθ. L 240 της 24. 8. 1992, σ. 8.

του Συμβουλίου (1) ο οποίος αφορά τους ναύλους και τα κόμιστρα για τις αεροπορικές υπηρεσίες, βασίζεται στην αρχή της ελεύθερης τιμολόγησης και, ως εκ τούτου, αυξάνει τη δυνατότητα ανταγωνισμού ως προς τις τιμές στον τομέα των αεροπορικών μεταφορών. Άρα, οι ρυθμίσεις αυτές δεν είναι δυνατόν να συνεπάγονται κατάργηση του ανταγωνισμού. Είναι, συνεπώς, δυνατόν να επιτρέπονται προς το παρόν οι διαβουλεύσεις μεταξύ αερομεταφορέων σχετικά με τους ναύλους επιβατών και εμπορευμάτων, εφόσον περιορίζονται στα κόμιστρα και τους ναύλους τα οποία είναι πιθανόν να αποτελέσουν αντικείμενο διασύνδεσης. Η συμμετοχή σε τέτοιες διαβουλεύσεις είναι προαιρετική. Όταν δεν οδηγούν σε συμφωνία σχετικά με τους ναύλους, τα κόμιστρα ή συναφείς όρους, η Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη μπορούν, προς διαφύλαξη της διαφάνειας, να αποστέλλουν παρατηρητές στις διαβουλεύσεις αυτές και οι αερομεταφορείς οι οποίοι συμμετέχουν στο μηχανισμό διαβουλεύσεων υποχρεούνται καταρχήν να αποδέχονται εισιτήρια όλων των συμμετεχόντων αερομεταφορέων, με βάση τα δικά τους τιμολόγια για την υπό συζήτηση κατηγορία τιμολογίων.

Η Επιτροπή πρόκειται να αξιολογήσει εκ νέου τις επιπτώσεις που έχει ο συντονισμός των ναύλων επί του ανταγωνισμού των τιμών. Η αξιολόγηση πραγματοποιείται με βάση τα αποτελέσματα από την εφαρμογή του κανονισμού για τους ναύλους μεταφοράς επιβατών και εμπορευμάτων και με βάση την εξέλιξη της κοινοτικής βιομηχανίας αερομεταφορών. Παράλληλα, η Επιτροπή προβαίνει στις απαραίτητες μεταβολές ως προς την απαλλαγή αυτή κατά τη διάρκεια της ισχύος της.

(6) Οι ρυθμίσεις για την κατανομή των διαθέσιμων χρονικών διαστημάτων στους αερολιμένες και την εκπόνηση του πίνακα δρομολογίων μπορούν να βελτιώσουν την χρησιμοποίηση του χώρου των αερολιμένων και του εναέριου χώρου, να διευκολύνουν τον έλεγχο της εναέριας κυκλοφορίας και να συμβάλλουν στην αύξηση των παρεχόμενων από τους αερολιμένες υπηρεσιών αεροπορικών μεταφορών. Πάντως, για να διατηρηθεί ο ανταγωνισμός, πρέπει να εξακολουθήσει να είναι δυνατή η πρόσβαση σε αερολιμένες στους οποίους παρατηρείται συμφόρηση. Προς διασφάλιση ικανοποιητικού βαθμού ασφάλειας και διαφάνειας, παρόμοιες συμφωνίες μπορούν να γίνουν αποδεκτές μόνον αν όλοι οι ενδιαφερόμενοι αερομεταφορείς μπορούν να συμμετέχουν στις διαπραγματεύσεις, και εφόσον η κατανομή πραγματοποιείται χωρίς διακρίσεις και με διαφάνεια.

(7) Σύμφωνα με το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87, ο παρών κανονισμός πρέπει να εφαρμόζεται αναδρομικά σε συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που υφίστανται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του, εφόσον πληρούν τους προβλεπόμενους για τη χορήγηση απαλλαγής όρους.

(8) Σύμφωνα με το άρθρο 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87, ο παρών κανονισμός πρέπει επίσης να εξειδικεύσει τις περιστάσεις υπό τις οποίες η Επιτροπή μπορεί, σε μεμονωμένες περιπτώσεις, να άρει το ευεργέτημα της απαλλαγής κατά κατηγορίες.

(9) Όσον αφορά τις συμφωνίες που απαλλάσσονται αυτομάτως βάσει του παρόντος κανονισμού, δεν απαιτείται να υποβάλλονται οι προβλεπόμενες από τα άρθρα 3 και 5 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3975/87 αιτήσεις. Εντούτοις, οι επιχειρήσεις, όταν υπάρχουν βάσιμες αμφιβολίες, έχουν τη δυνατότητα να ζητούν από την Επιτροπή να προβεί σε δήλωση ως προς το συμβατό χαρακτήρα των ρυθμίσεων τους με τον παρόντα κανονισμό.

(10) Με το παρόντα κανονισμό δεν θίγεται η εφαρμογή του άρθρου 86 της συνθήκης,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΤΙΤΛΟΣ Ι

ΑΠΑΛΛΑΓΗ ΚΑΤΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ

Άρθρο 1

Σύμφωνα με το άρθρο 85 παράγραφος 3 της συνθήκης και με την επιφύλαξη των διατάξεων του παρόντος κανονισμού, το άρθρο 85 παράγραφος 1 κηρύσσεται ανεφάρμοστο στις συμφωνίες μεταξύ επιχειρήσεων του τομέα των αεροπορικών μεταφορών, στις αποφάσεις ενώσεων τέτοιων επιχειρήσεων και στις εναρμονισμένες πρακτικές τους που έχουν ως στόχο:

— τον από κοινού προγραμματισμό και συντονισμό των προσφερόμενων τακτικών αεροπορικών υπηρεσιών μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας,

ή

— την από κοινού παροχή τακτικής αεροπορικής υπηρεσίας σε νέο ή με χαμηλή κίνηση δρομολόγιο μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας,

ή

— τη διεξαγωγή διαβουλεύσεων για τους ναύλους μεταφοράς επιβατών και των αποσκευών τους, και για τα κόμιστρα μεταφοράς εμπορευμάτων στις τακτικές αερογραμμές μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας,

ή

— την κατανομή των διαθέσιμων χρόνων χρήσης και την οργάνωση των δρομολογίων στο βαθμό που αφορούν αεροπορικές υπηρεσίες μεταξύ αερολιμένων της Κοινότητας.

ΤΙΤΛΟΣ ΙΙ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 2

Ειδικές διατάξεις για τον από κοινού προγραμματισμό και συντονισμό των δρομολογίων

Η απαλλαγή που αφορά τον από κοινού προγραμματισμό και συντονισμό των δρομολογίων εφαρμόζεται μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

(1) ΕΕ αριθ. L 240 της 24. 8. 1992, σ. 15.

α) με το συντονισμό και τον προγραμματισμό επιδιώκεται:

i) να εξασφαλισθεί, μέσω μη δεσμευτικών ρυθμίσεων η ικανοποιητική παροχή υπηρεσιών σε διαστήματα της ημέρας με χαμηλότερη κίνηση, κατά τη διάρκεια περιόδων με χαμηλότερη κίνηση ή σε δρομολόγια τα οποία παρουσιάζουν μικρή πυκνότητα κυκλοφορίας ή

ii) να εξασφαλισθεί, μέσω δεσμευτικών ρυθμίσεων, η κατάρτιση δρομολογίων με παράλληλο καθορισμό της ελάχιστης μεταφορικής ικανότητάς τους τα οποία διευκολύνουν, προς όφελος των επιβατών ή των εμπορευμάτων, τη διασύνδεση μεταξύ δρομολογίων που εκτελούνται από τους συμμετέχοντες στον προγραμματισμό·

β) οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές δεν περιλαμβάνουν ρυθμίσεις που περιορίζουν άμεσα ή έμμεσα τη μεταφορική ικανότητα που πρέπει να παρέχουν οι συμμετέχοντες ή την κατανομή αυτή·

γ) οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές δεν εμποδίζουν τους αερομεταφορείς οι οποίοι συμμετέχουν στον προγραμματισμό και το συντονισμό να παρέχουν συμπληρωματικές υπηρεσίες, χωρίς να υπόκεινται σε κυρώσεις και χωρίς να απαιτείται να έχουν λάβει την έγκριση των άλλων συμμετεχόντων·

δ) οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές δεν εμποδίζουν τους συμμετέχοντες αερομεταφορείς να αποσύρονται από τον προγραμματισμό και συντονισμό για τις επόμενες περιόδους χωρίς κυρώσεις, κατόπιν προειδοποίησης που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες·

ε) οι συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές δεν αποσκοπούν να επηρεάσουν τα δρομολόγια που καταρτίζονται από μεταφορείς οι οποίοι δεν συμμετέχουν σ' αυτές.

Άρθρο 3

Ειδικές διατάξεις σχετικά με την από κοινού εκμετάλλευση

Η απαλλαγή σχετικά με την από κοινού εκμετάλλευση δρομολογίου εφαρμόζεται μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) η από κοινού εκμετάλλευση αφορά τη συμμετοχή, εκ μέρους ενός αερομεταφορέα, στο κόστος και τα έσοδα άλλου αερομεταφορέα όσον αφορά προγραμματισμένη αεροπορική υπηρεσία την οποία εκτελεί ο τελευταίος·

β) i) δεν υπάρχει απευθείας σύνδεση μεταξύ δύο υπό εξέταση αεροδρομίων κατά τη διάρκεια των τεσσάρων περιόδων που προηγούνται της έναρξης της από κοινού εκμετάλλευσης ή

ii) η μεταφορική ικανότητα της από κοινού εκμετάλλευσης δεν υπερβαίνει τις 30 000 θέσεις κατ' έτος προς κάθε κατεύθυνση· η ικανότητα αυτή μπορεί να διπλασιαστεί για αποστάσεις πέραν των 750 χιλιομέτρων ώς προς τις οποίες υπάρχει το πολύ απευθείας δρομολόγιο δύο φορές ημερησίως·

γ) ο αερομεταφορέας που εκτελεί το δρομολόγιο προσφέρει σε ένα από τα δύο αεροδρόμια μεταφορική ικανότητα που υπερβαίνει ετησίως τις 90 000 θέσεις, πέραν της μεταφορικής ικανότητας που παρέχει στο πλαίσιο της από κοινού εκμετάλλευσης·

δ) τα έσοδα από αεροπορική μεταφορά, εντός του γεωγραφικού πεδίου που καλύπτει ο παρών κανονισμός, τα οποία εισπράττει ο παρέχων υπηρεσία αερομεταφορέας και άλλος αερομεταφορέας που άμεσα ή έμμεσα κατέχει ελέγχουσα συμμετοχή στον παρέχοντα την υπηρεσία αερομεταφορέα, δεν υπερβαίνουν ετησίως τα 400 εκατομμύρια Ecu·

ε) κανένα από τα συμβαλλόμενα μέρη δεν εμποδίζεται στο να παράσχει τις υπηρεσίες του για ίδιο λογαριασμό μεταξύ των δύο εξεταζόμενων αεροδρομίων ούτε να καθορίζει ανεξάρτητα τους ναύλους, τη μεταφορική ικανότητα και τα δρομολόγια των παρεχόμενων αυτών αεροπορικών υπηρεσιών·

στ) η διάρκεια της από κοινού εκμετάλλευσης δεν υπερβαίνει τα τρία έτη·

ζ) κάθε ένα από τα συμβαλλόμενα μέρη μπορεί να θέσει πέρας στην από κοινού εκμετάλλευση με προηγούμενη κοινοποίηση που δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες, η οποία λήγει στο τέλος της συμφωνηθείσας περιόδου.

Άρθρο 4

Ειδικές διατάξεις που εφαρμόζονται σχετικά με τις διαβουλεύσεις για τους ναύλους επιβατών και εμπορευμάτων

1. Η απαλλαγή για τις διαβουλεύσεις όσον αφορά τους ναύλους επιβατών και εμπορευμάτων εφαρμόζεται μόνον εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) οι συμμετέχοντες συζητούν αποκλειστικά τους αεροπορικούς ναύλους ή τα κόμιστρα μεταφοράς εμπορευμάτων που πρέπει να καταβληθούν από τους χρήστες των αεροπορικών μεταφορών άμεσα σε συμμετέχοντα αερομεταφορέα ή στους εξουσιοδοτημένους πράκτορές του, για τη μεταφορά επιβατών ή για τη μεταφορά εμπορευμάτων από ένα αεροδρόμιο σε άλλο σε μια τακτική αεροπορική γραμμή, καθώς και τους όρους που συνδέονται με τα κόμιστρα και τους ναύλους αυτούς. Οι διαβουλεύσεις δεν επεκτείνονται στις μεταφορικές ικανότητες για τις οποίες ισχύουν οι τιμές αυτές·

β) οι διαβουλεύσεις έχουν ως αντικείμενο την καθιέρωση της διασύνδεσης μεταξύ αεροπορικών εταιρειών, δηλαδή τη δυνατότητα για τους χρήστες αεροπορικών μεταφορών, όσον αφορά τα είδη των ναύλων και των κομίστρων καθώς και τις περιόδους που έχουν αποτελέσει το αντικείμενο των διαβουλεύσεων:

i) να συνδυάζουν σε ενιαίο μεταφορικό τίτλο την υπηρεσία που αποτέλεσε αντικείμενο των διαβουλεύσεων με υπηρεσίες επί του ιδίου ή διαδοχικών δρομολογίων οι οποίες παρέχονται από άλλους αερομεταφορείς, και για τις οποίες οι εφαρμοζόμενοι ναύλοι, κόμιστρα και όροι καθορίζονται από την(τις) εταιρεία(ες) εκτελέσεων της μεταφοράς και

ii) στο βαθμό που επιτρέπεται από τους όρους της αρχικής κράτησης, να αντικαθιστούν μια κράτηση όσον αφορά υπηρεσία που αποτέλεσε αντικείμενο διαβουλεύσεων, με κράτηση για την παροχή υπηρεσιών επί του ίδιου δρομολογίου που εξυπηρετείται από άλλον αερομεταφορέα και με τους ναύλους, κόμιστρα και όρους που εφαρμόζει ο εν λόγω αερομεταφορέας,

εφόσον ο αερομεταφορέας έχει τη δυνατότητα να αρνηθεί να εγκρίνει τους συνδυασμούς και τις μεταβολές κράτησης για αντικειμενικούς και μη εισάγοντες διακρίσεις λόγους, τεχνικής ή εμπορικής φύσης, ιδίως όταν ο αερομεταφορέας που πραγματοποιεί τη μεταφορά διατηρεί επιφυλάξεις ως προς τη φερεγγυότητα του αερομεταφορέα που έχει εισπράξει την πληρωμή για τη μεταφορά αυτή· στην εν λόγω περίπτωση, πρέπει να ειδοποιηθεί γραπτώς ο ενδιαφερόμενος αερομεταφορέας·

γ) οι ναύλοι για τη μεταφορά επιβατών ή εμπορευμάτων που αποτελούν το αντικείμενο διαβουλεύσεων εφαρμόζονται, από τους αερομεταφορείς που συμμετέχουν σ' αυτές, χωρίς διακρίσεις ως προς την ιθαγένεια ή τον τόπο διανομής των επιβατών ή ως προς την καταγωγή των εμπορευμάτων εντός της Κοινότητας·

δ) η συμμετοχή στις διαβουλεύσεις είναι προαιρετική και ανοικτή για κάθε μεταφορέα ο οποίος παρέχει ή προτίθεται να παράσχει άμεσα ή έμμεσα υπηρεσίες στο σχετικό δρομολόγιο·

ε) οι διαβουλεύσεις δεν είναι δεσμευτικές για τους συμμετέχοντες, και, ως εκ τούτου, οι συμμετέχοντες διατηρούν μετά τις διαβουλεύσεις το δικαίωμα να ενεργούν ανεξάρτητα όσον αφορά τους ναύλους επιβατών και εμπορευμάτων·

στ) οι διαβουλεύσεις δεν καταλήγουν σε συμφωνία ως προς τις αμοιβές των πρακτόρων ή άλλα στοιχεία των συζητούμενων ναύλων ή τιμολογίων·

ζ) εφόσον απαιτείται κοινοποίηση των τιμολογίων, κάθε συμμετοχή κοινοποιεί στις αρμόδιες αρχές του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους όλους τους ναύλους ή κόμιστρα που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο των διαβουλεύσεων. Η κοινοποίηση αυτή γίνεται είτε από τον ίδιο τον συμμετέχοντα είτε από υπάλληλο επιφορτισμένο με την κοινοποίηση των τιμολογίων είτε από τον αντιπρόσωπό του επί των πωλήσεων.

2. α) Η Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη δικαιούνται να αποστέλλουν παρατηρητές στις διαβουλεύσεις για τους ναύλους. Για το σκοπό αυτό, οι αερομεταφορείς αποστέλλουν στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και την Επιτροπή την ίδια κοινοποίηση με εκείνη που αποστέλουν στους συμμετέχοντες, τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν από τις εν λόγω διαβουλεύσεις, όπου στην οποία αναφέρονται η ημερομηνία, ο τόπος και το θέμα των διαβουλεύσεων·

β) η κοινοποίηση γίνεται:

i) προς τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζουν οι αρμόδιες αρχές τους,

ii) προς την Επιτροπή σύμφωνα με διαδικασίες που δημοσιεύονται στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων*·

γ) εμπεριστατωμένη έκθεση επί των διαβουλεύσεων πρέπει να υποβάλλεται στην Επιτροπή από ή εξ ονόματος των συμμετεχόντων αερομεταφορέων ταυτόχρονα με την υποβολή της στους συμμετέχοντες σε αυτές, το αργότερο έξι εβδομάδες μετά τη διεξαγωγή των εν λόγω διαβουλεύσεων.

Άρθρο 5

Ειδικές διατάξεις για την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης και τον προγραμματισμό των αερολιμένων

1. Η απαλλαγή που αφορά την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης και τον προγραμματισμό στους αερολιμένες εφαρμόζεται μόνο εφόσον πληρούνται οι ακόλουθοι όροι:

α) οι διαβουλεύσεις για την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης και για τον προγραμματισμό των αερολιμένων είναι ανοικτές σε όλους τους αερομεταφορείς οι οποίοι έχουν εκδηλώσει ενδιαφέρον για τα διαθέσιμα διαστήματα χρήσης τα οποία αποτελούν αντικείμενο των διαβουλεύσεων·

β) οι κανόνες προτεραιότητας θεσπίζονται και εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις, δηλαδή χωρίς να συνδεόνται άμεσα ή έμμεσα με την ταυτότητα ή την ιθαγένεια του αερομεταφορέα ή την κατηγορία της υπηρεσίας, λαμβάνουν υπόψη τους περιορισμούς ή τους κανόνες κατανομής της εναέριας κυκλοφορίας που έχουν θεσπισθεί από τις αρμόδιες εθνικές ή διεθνείς αρχές και ανταποκρίνονται επαρκώς στις ανάγκες των ταξιδιωτών και του συγκεκριμένου αεροδρομίου. Με την επιφύλαξη του στοιχείου δ), οι κανόνες αυτοί προτεταιότητας πρέπει να λαμβάνουν υπόψη τα δικαιώματα που έχουν αποκτηθεί από αερομεταφορείς μέσω της χρησιμοποίησης ιδιαίτερων διαθέσιμων χρόνων χρήσης κατά την προηγούμενη αντίστοιχη περίοδο·

γ) οι θεσπιζόμενοι κανόνες προτεραιότητας τίθενται στη διάθεση κάθε ενδιαφερόμενου μέρους μετά από αίτησή του·

δ) στους νεοεισερχόμενους, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 στοιχείο δ) του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 95/93 του Συμβουλίου [1] χορηγείται το 50 % των νεοδημιουργουμένων ή μη χρησιμοποιούμενων διαθέσιμων χρόνων χρήσης, καθώς και διαθέσιμοι χρόνοι χρήσης που έπαυσαν να χρησιμοποιούνται από μεταφορά κατά τη διάρκεια ή στο τέλος της περιόδου ή κατέστησαν με άλλο τρόπο διαθέσιμοι, εφόσον οι νεοεισερχόμενοι έχουν υποβάλλει αιτήσεις χορήγησης χρόνων χρήσης·

ε) οι αερομεταφορείς οι οποίοι συμμετέχουν στις διαβουλεύσεις έχουν πρόσβαση, το αργότερο κατά το χρόνο διεξαγωγής των διαβουλεύσεων, σε πληροφορίες σχετικά με:

— το ιστορικό της κατανομής των διαθέσιμων χρόνων χρήσης, ανά αεροπορική εταιρεία και κατά χρονολογική σειρά, για όλους τους αερομεταφορείς που χρησιμοποιούν τον αερολιμένα,

— τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που ζητήθηκαν (αρχικά αιτήματα) ανά αερομεταφορέα και κατά χρονολογική σειρά, για όλους τους αερομεταφορείς,

[1] ΕΕ αριθ. L 14 της 22. 1. 1993, σ. 1.

— όλους τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που χορηγήθηκαν και τις εκκρεμείς αιτήσεις για διαθέσιμους χρόνους χρήσης, ανά αερομεταφορέα και κατά χρονολογική σειρά για όλους τους αερομεταφορείς,

— τους υπόλοιπους διαθέσιμους χρόνους χρήσης,

— πλήρη στοιχεία ως προς τα κριτήρια που εφαρμόζονται κατά την κατανομή.

Εάν δεν γίνει δεκτή αίτηση για τη χορήγηση χρόνου χρήσης, ο ενδιαφερόμενος αερομεταφορέας έχει το δικαίωμα να λάβει γραπτή κοινοποίηση των λόγω οι οποίοι οδήγησαν στην άρνηση αυτή.

2. α) Η Επιτροπή και τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη έχουν δικαίωμα να αποστέλλουν παρατηρητές στις διαβουλεύσεις για την κατανομή του διαθέσιμου χρόνου χρήσης και τον προγραμματισμό στους αερολιμένες που πραγματοποιούνται στα πλαίσια πολυμερούς συνάντησης πριν από κάθε περίοδο. Για το σκοπό αυτό, οι αερομεταφορείς υποβάλλουν στα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη και στην Επιτροπή την ίδια κοινοποίηση που αποστέλλουν στους συμμετέχοντες, τουλάχιστον δέκα ημέρες πριν από τη διεξαγωγή των διαβουλεύσεων σχετικά με τον τόπο, την ημερομηνία και το θέμα των διαβουλεύσεων αυτών·

β) η κοινοποίηση αυτή γίνεται:

i) προς τα ενδιαφερόμενα κράτη μέλη σύμφωνα με τις διαδικασίες που ορίζουν οι αρμόδιες αρχές των κρατών αυτών·

ii) προς την Επιτροπή, σύμφωνα με διαδικασίες που δημοσιεύονται κατά καιρούς στην *Επίσημη Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.*

ΤΙΤΛΟΣ III

ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 6

Άρση του ευεργετήματος της απαλλαγής κατά κατηγορίες

Η Επιτροπή μπορεί δυνάμει του άρθρου 7 του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 3976/87 να άρει το ευεργέτημα της παρούσας απαλλαγής κατά κατηγορίες εάν διαπιστώσει ότι, σε συγκεκριμένη περίπτωση, η συμφωνία, απόφαση ή εναρμονισμένη πρακτική η οποία απαλλάσσεται βάσει του παρόντος κανονισμού έχει, εντούτοις, ορισμένες επιπτώσεις που δεν είναι συμβατές με τους όρους που καθορίζονται στο άρθρο 85 παράγραφος 3 ή που απαγορεύονται από το άρθρο 86 της συνθήκης, και ειδικότερα εφόσον:

i) δεν υφίσταται πραγματικός ανταγωνισμός τιμών σε οποιοδήποτε δρομολόγιο ή ομάδα δρομολογίων, που να έχει αποτελέσει το αντικείμενο διαβουλεύσεων επί των ναύλων. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού αίρεται για τον εν λόγω δρομολόγιο ή ομάδα δρομολογίων, καθώς και για τους αερομεταφορείς που συμμετείχαν στις διαβουλεύσεις επί των ναύλων για τα δρομολόγια αυτά,

ii) για δρομολόγιο που εκτελείται από κοινού βάσει του άρθρου 3 και δεν υφίσταται ουσιαστικός ανταγωνισμός από άμεσες ή έμμεσες υπηρεσίες αερομεταφορών μεταξύ των δύο συνδεόμενων αεροδρομίων ή μεταξύ παρακειμένων αεροδρομίων, ή με άλλα μέσα μεταφοράς τα οποία προσφέρουν ταχύτητα, άνεση και τιμή ανάλογη με την παρεχόμενη κατά τις αερομεταφορές μεταξύ των πόλεων που εξυπηρετούνται από τα δύο συνδεόμενα αεροδρόμια. Σε τέτοιες παεριπτώσεις, το ευγεργέτημα του παρόντος κανονισμού αίρεται για το εν λόγω από κοινού εκτελούμενο δρομολόγιο,

iii) η διαδικασία του άρθρου 5 δεν έδωσε στους νεοεισερχόμενους αερομεταφορείς τη δυνατότητα απόκτησης των διαθέσιμων χρόνων χρήσης τους οποίους είχαν ζητήσει σε αεροδρόμιο που παρουσιάζει συμφόρηση προκειμένου να καταρτισθούν προγράμματα τα οποία να τους επιτρέπουν να ανταγωνισθούν αποτελεσματικά τους καθιερωμένους αερομεταφορείς σε κάθε δρομολόγιο από και προς το συγκεκριμένο αεροδρόμιο και, ως εκ τούτου, διαταράσσεται ουσιαστικά ο ανταγωνισμός στα εν λόγω δρομολόγια. Σε τέτοιες περιπτώσεις, το ευεργέτημα του παρόντος κανονισμού αίρεται για τους διαθέσιμους χρόνους χρήσης που έχουν κατανεμηθεί στο εν λόγω αεροδρόμιο.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την 1η Ιουλίου 1993.

Εφαρμόζεται μέχρι τις 30 Ιουνίου 1998.

Ο παρών κανονισμός με αναδρομική ισχύ στις συμφωνίες, αποφάσεις και εναρμονισμένες πρακτικές που υφίστανται κατά την ημερομηνία έναρξης ισχύος του, από τη στιγμή κατά την οποία πληρούνται οι όροι εφαρμογής αυτού.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα σε κάθε κράτος μέλος.

Βρυξέλλες, 25 Ιουνίου 1993.

Για την Επιτροπή

Karel VAN MIERT

Μέλος της Επιτροπής